

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет технологій та дизайну**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор КНУТД
д.е.н., проф. Іван ГРИЦЕНКО

**ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ДЛЯ ВСТУПУ ДО АСПРАНТУРИ**

(денна, вечірня та заочна форми здобуття вищої освіти)

**на здобуття ступеня доктора філософії
на 2024 р.**

1. Загальні положення

Вступник до аспірантури Київського національного університету технологій та дизайну повинен мати відповідний рівень теоретичних знань та вміння застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях фундаментального та прикладного характеру з використанням сучасних інформаційних технологій.

Претендент до вступу до аспірантури при відсутності наукових публікацій готує науковий реферат відповідно до обраної спеціальності. Мета реферату – довести, що вступник володіє необхідними теоретичними і практичними знаннями з обраного напрямку наукової діяльності.

Вступник до аспірантури повинен мати достатній рівень знань та навичок, необхідних для проведення власних наукових досліджень, тому при написанні наукового реферату йому необхідно:

- довести високий рівень своїх знань з обраної спеціальності;
- продемонструвати схильність до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем;
- сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.

Реферат повинен носити характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не повинен обмежуватися лише описовим підходом до розкриття обраної теми, а також має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.

У рефераті мають бути сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що будуть покладені в основу майбутньої дисертації, сукупність яких можна кваліфікувати як елементи нової ідеї або теоретичне обґрунтування питання, що матиме наукове чи практичне значення. Реферат має висвітлити уміння вступника генерувати нові ідеї, розраховані на близьку або далеку перспективу, та здатність до самостійного проведення досліджень.

Тема реферату обирається вступником за погодженням із передбачуваним науковим керівником.

Реферат з обраної спеціальності вступник повинен подати (у зброшурованому вигляді) разом з іншими документами, передбаченими правилами прийому до аспірантури, у зазначений правилами прийому термін.

2. Структура і зміст реферату

Реферат для вступу до аспірантури – це наукова робота, яка містить вичерпну систематизовану інформацію за обраною темою (приблизно 25 – 30 друкованих сторінок формату А4) і передбачає виклад матеріалу на основі спеціально підібраних джерел та самостійно проведеного дослідження.

Загальні вимоги:

- чіткість та логічна послідовність викладу матеріалу;
- переконливість аргументації;
- стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення;
- обґрунтованість висновків та пропозицій щодо проведення досліджень у майбутній кандидатській дисертації.

У рефераті повинні бути відображеними:

- актуальність тематики дослідження, місце досліджуваної проблеми у сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі, відповідність теми сучасному стану науки й техніки;
- обґрунтування обраного напрямку досліджень, методів розв'язування задачі та їх порівняльна оцінка у вітчизняній і зарубіжній науці;
- аналіз та узагальнення існуючих результатів;
- розробка загальної методики проведення досліджень, як на етапі підготовки реферату, так і методики, яка буде в подальшому використовуватися у майбутньому дослідженні;
- обґрунтування необхідності проведення експериментальних досліджень, принцип дії розроблених програм, характеристики цих програм, оцінка похибок розрахунків;
- оцінка рівня повноти розв'язання поставленої задачі;
- елементи новизни та практична цінність передбачуваної роботи.

Структура реферату:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Титульний аркуш. Титульний аркуш є першою сторінкою реферату, який містить:

- найменування вищого навчального закладу, факультету, кафедри, на якій буде виконуватися майбутнє дослідження;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові вступника до аспірантури;
- м. Київ та рік.

Зміст реферату. Зміст подають безпосередньо після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки. До змісту включають структурні елементи у такому порядку: перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності); вступ; послідовно перелічені найменування всіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають заголовки) основного змісту роботи; висновки; рекомендації (за необхідності); список використаних джерел; назви додатків; номери сторінок, які містять початок відповідного матеріалу.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів. Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів складають за умови повторення таких елементів більше трьох разів у тексті.

Вступ. Вступ розташовують після переліку умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (якщо він є), починаючи з нової сторінки. У вступі розкривають актуальність і стан наукової задачі та її значущість, підстави та вихідні дані щодо подальшої розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Основна частина. Це – головна частина реферату, яка розкриває сутність роботи. Розташовують її після вступу, починаючи з нової сторінки. Вона може складатися з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожен розділ починають з нової сторінки. Викладаючи суть роботи, особливу увагу приділяють елементам новизни, які мають місце у рефераті.

У розділах основної частини подають:

- аналітичний огляд джерел за темою і вибір напрямів даного етапу дослідження;
- виклад загальної методики та основних методів досліджень;
- експериментальну частину й методику досліджень;
- аналіз тих проблем, які дістануть подальшого дослідження у майбутній дисертації.

Висновки. Висновки розташовують безпосередньо після основної частини, починаючи з нової сторінки. Це синтез накопиченої в основній частині наукової інформації, тобто послідовний, логічний, чіткий виклад головних результатів дослідження. У висновках наводять оцінку одержаних результатів дослідження (наукову, практичну, соціальну цінність). Ця частина містить висновки автора як стосовно суті проблеми, що розглядалась у рефераті, так і стосовно тих питань, які будуть в подальшому досліджуватись у майбутньому дисертаційному дослідженні.

Список використаних джерел.

Список використаних джерел, який починають з нової сторінки, завершує основну частину.

Використані джерела рекомендується розміщувати в порядку згадування джерел у тексті за їх наскрізною нумерацією. Це один з можливих способів розміщення джерел. Проте, це не виключає можливість застосування інших способів, зокрема, алфавітного – за алфавітом прізвищ авторів або назв твору.

Кількість використаних у рефераті джерел не регламентується. Це залежить від теми та завдань реферату (але це не повинен бути повний список джерел до майбутньої дисертації).

Бібліографічний опис оформлюється згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

3. Правила оформлення реферату

Реферат повинен бути надрукований на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм). Роботу друкують через *півтора міжрядкових інтервали* за умови рівномірного її заповнення. Бажано використовувати шрифти текстового редактора Word розміру 14.

Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж усієї роботи. Всі лінії, літери, цифри та знаки повинні бути однаково чорними впродовж усієї роботи. Текст роботи друкують, дотримуючись таких *розмірів полів*:

- лівий – не менше 30 мм
- верхній і нижній – не менше 20 мм,
- правий – не менше 10 мм.

Розмір шрифту – 14.

Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і

дорівнювати п'яти знакам.

Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами без знака №, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Титульний аркуш (перша сторінка роботи) включають до загальної нумерації сторінок роботи, але на ньому номер сторінки не проставляють, на наступних сторінках номер сторінки зазначають у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці.

Ілюстративні матеріали (блок-схеми, схеми, графіки, діаграми, фотознімки, рисунки) разом з їх назвами слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі матеріали мають бути посилання у роботі.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиці, яку слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Формули та рівняння у рефераті нумерують порядковою нумерацією арабськими цифрами. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння у круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Додатки слід оформлювати як продовження роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки у порядку появи посилань на них у тексті роботи. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковане слово “Додаток” і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: “Додаток А”, “Додаток Б” і т. д.

4. Критерії оцінювання реферату

Оцінка реферату має об'єктивно встановити, наскільки повно і глибоко використані вступником до аспірантури наукові джерела у висвітленні теми дослідження; вміння автора ставити проблему, обґрунтовувати її наукове і соціальне значення, а також розуміння автором співвідношення між реальною проблемою та рівнем її концептуальності. Крім цього, оцінюється повнота авторського висвітлення використаних джерел під кутом зору тієї проблеми, яка буде покладена в основу майбутньої дисертаційної роботи, глибина порівняльного аналізу стану досліджуваної проблеми у вітчизняній та зарубіжній літературі, володіння методами збирання та інтерпретації емпіричної інформації; самостійність роботи, її грамотність та оригінальність в осмисленні матеріалу; обґрунтованість поданих висновків і рекомендацій.

Реферат оцінюється передбачуваним науковим керівником за шкалою від 0 до 10 балів

Шкала оцінювання реферату

Шкала оцінювання реферату	Критерії оцінювання
10	Реферат носить характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не обмежується описовим підходом до розкриття обраної теми, а також відображає авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.
8	Реферат носить характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не обмежується описовим підходом до розкриття обраної теми, а також відображає авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення, але є несуттєві неточності
6	Реферат носить характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не обмежується описовим підходом до розкриття обраної теми, але не чітко відображає авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення. Є несуттєві неточності
4	Реферат носить характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не обмежується описовим підходом до розкриття обраної теми, але не чітко відображає авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення. Є суттєві неточності та помилки
2	Реферат носить характер самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу обмежується описовим підходом до розкриття обраної теми, відсутня авторська аналітична оцінка стану досліджуваної проблеми й відсутня власна точка зору на можливі варіанти її вирішення. Є суттєві неточності та помилки
0	Реферат відсутній

Підсумкова шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
10	A	відмінно
8	B	добре
6	C	
4	D	задовільно
2	E	
0	F	не склав